

O projektu

Financování z EU (EFRE): 3.615.902,87 €

Projekt navazuje na úspěšný předchozí projekt „Kulturní cesta fojtů“ a je rozdělen na čtyři dílčí projekty, které se pod vedením prof. Grischy Vercamera zaměřují na historickou roli nižší šlechty a Řádu německých rytířů v regionu. Současně na katedře německé literatury a jazykovědy ve středověku a raném novověku probíhá, pod vedením prof. Christopa Fasbendera, důkladný výzkum mýtů, pověstí a legend Fojtska (Vogtlandu) a Chebska.

V rámci projektu jsou plánovány různé akce, publikace, výstavy a nabídky v muzejně-pedagogické oblasti za účelem prezentace výsledků výzkumu široké veřejnosti v příhraničním regionu. Současně dojde k renovaci a modernizaci prostor pro výstavy a setkávání.

Projekt je realizován sdružením futurum vogtland e. V. a propojuje sedm německých a čtyři české instituce a muzea s cílem zachovat, podporovat a propojit kulturní dědictví regionu. Ve spolupráci s celkem jedenácti projektovými partnery – převážně muzei – bude připraveno několik (putovních) výstav, budou vydány různé populárně-vědecké monografie a uspořádány vědecké konference. Trvalá hodnota výsledků projektu bude zajištěna vydanými sborníky.

Na toto téma jsou plánovány podcasty s vědeckými pracovníky, aby výzkumné aktivity byly přístupné a atraktivní pro širokou veřejnost.

Seznam vyobrazení:

s. 1: v popředí, hrad Mylau, letecký snímek (c) <https://burgmylau.de/de/>, v pozadí, Lipsko, Universitätsbibl., Ms. 1279, fol. 287r.

s. 2: Jindřich z Plánice (Heinrich von der Planitz) v turnajové knize kurfiřta Jana Fridricha I. Velkomyslného, in: Kunstsammlungen der Veste Coburg, inv.-č. Ms.02, fol. 11r.

s. 3: Jindřich z Plavna, in: Hartknoch M. Christophori, Alte- und Neues Preußischer Historien, Frankfurt/Lipsko 1684, s. MDCLXXXIV.

s. 4: Rodový erb Notthaftů, Bayerische Staatsbibliothek Cod.icon. 312 c.

s. 5: Erb Řádu německých rytířů, in: Meyers Großes Konversations-Lexikon, Band 4. Lipsko 1906, s. 733-737.

s. 6: Curt von Raab jako saský generál pěchoty, in: Eugen Schurig, Sachsens Generale der Gegenwart Biogr. Skizzen nach authentischen Quellen, Drážďany 1894, s. 45.

Kontakt

Lead partner: futurum vogtland e. V. - Evangelischer Verein für Bildung und Kultur

Dr. Siegfried Kost
gf@futurum-vogtland.de

TU Chemnitz:
Prof. Dr. Christoph Fasbender
Vedoucí dílčích projektů z oblasti germanistiky
christoph.fasbender@phil.tu-chemnitz.de

Prof. Dr. Grischa Vercamer
Vedoucí dílčích projektů z oblasti historie
grischa.vercamer@phil.tu-chemnitz.de

Masarykova univerzita (Brno):
Mgr. Přemysl Bar, Ph.D.
Vedoucí dílčího projektu "Velmistr Jindřich z Plavna"
bar@phil.muni.cz

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen - Tschechien | Česko - Sasko

MASARYKOVA
UNIVERZITA

Kulturní cesta fojtů
Kulturweg der Vögte

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen - Tschechien | Česko - Sasko

Česká verze

Kulturní dědictví Fojtska a Chebska

19.07.2023 - 30.06.2027

Více informací na
webových stránkách

www.interreg-vogt-egerland-tuc.eu

Jindřich z Plavna

Jindřich z Plavna byl od roku 1410 do roku 1413 dvacátým sedmým velmistrem Řádu německých rytířů, kterým byl zvolen po porážce u Grunwaldu (1410) a úspěšné obraně Malborku. Navzdory svému úsilí nedokázal překonat krizi řádového státu v Prusku, který byl sužován jak vnějším tlakem, tak i vnitřními problémy.

Byl jediným velmistrem, který byl sesazen, což ho trápilo až do jeho smrti (1429). Jeho pokus znovu získat úřad byl neúspěšný. Po jeho smrti byl pohřben v kapli sv. Anny v Malborku vedle ostatních velmistrů. Plánovaná výstava má přiblížit jeho život včetně dramatických historických událostí jeho doby.

Pověsti z Fojtska (Vogtlandu) a Chebska

Bájně Fojtsko a Chebsko

Tento dílčí projekt z oblasti germanistiky propojuje historická místa Fojtska a Chebska s jejich bohatým světem pověstí. Zatímco první fáze přinesla vědecky fundované poznatky o stavbách a jejich době, nová fáze projektu využívá pověsti k oživení historie těchto lokalit.

Staré pověsti budou prozkoumány, roztrženy a přiřazeny ke konkrétním osobám a místům. Cílem je vytvořit poutavý a turisticky atraktivní celek, který spojuje historická fakta i bájně prvky. Díky inovativním prezentačním formám, jako jsou digitální média nebo interaktivní instalace, budou pověsti přístupné pro všechny věkové kategorie. Vznikne tak jednotný koncept, který pozoruhodným způsobem propojí historii a bájně pověsti Fojtska.

Nižší šlechta

„Nižší šlechta na vzestupu“ – socioekonomické a vojenské strategie šlechtických rodin ve Fojtsku (Vogtlandu) a sousedních regionech (14.–17. století)

Nižší šlechta na Chebsku a ve Fojtsku ovlivnila pozdní středověk svou schopností přizpůsobit se ekonomickým, sociálním a vojenským podmínkám. Navzdory různým krizím se mnohé rody prosadily a posílily svou pozici díky inovativním strategiím. Zapojovaly se do žoldnéřství, staly se věřiteli a rozšiřovaly své pozemkové vlastnictví. Sňatková spojení a šlechtická společenství navíc podporovala jejich sociální propojenost. Vzdělávací strategie, jako studium na univerzitách a cestování, podporovaly kariéry na knížecích dvorech.

Projekt objasňuje tyto aspekty historického vývoje na příkladu několika šlechtických rodů jako Metzsch, Juncker, Sack, Tettau nebo Wolfersdorff a přibližuje jejich prostředí.

Svět šlechty ve Fojtsku (Vogtlandu) v moderní době (18.–20. století). Společenská dynamika a migrace v kontaktu se sousedními regiony

Projekt se zaměřuje na rozmanité prostředí (nižší) šlechty ve Fojtsku od 18. do 20. století. S nástupem moderní doby, začínající industrializací a přechodem od stavovské ke třídní společnosti, čelila šlechta rozsáhlým změnám ve svém přirozeném prostředí. Privilegia a základy hospodářské moci se měnila nebo zcela zanikla. Šlechta musela vyvinout určité strategie, aby si udržela svou sociální pozici. Projekt zkoumá, jak šlechta ve Fojtsku reagovala na tyto výzvy, a to na základě sociálních a ekonomických vztahů i konkrétních životních příběhů, přičemž využívá rozmanité historické prameny. Důraz je kladen na propojení se sousedními regiony a migrační pohyb šlechty.

Řád německých rytířů

Řád německých rytířů ve Fojtsku (Vogtlandu), řádová provincie v Durynsku a její vazby na Svatou římsko-německou říši

Projekt se zaměřuje na historii Řádu německých rytířů ve Fojtsku a durynské provincie mezi 13. a 16. stoletím. Od 13. století patřil řád k nejvýznamnějším politickým, sociálním a kulturním aktérům v regionu. Zvláštní pozornost je věnována vlivu Jindřichů z Plavna, z nichž dva zastávali v 15. století post velmistra. Zkoumány jsou komendy jako Plavno, Reichenbach a Schleiz, jejich majetky, právní nároky a činnost až do doby reformace. Důraz je kladen na roli durynské provincie, její lokality nacházející se na dnešním českém území, jako je například Cheb, rovněž na její vazby na Prusko a Livonsko, a na kulturně-historické aspekty, jakými jsou například duchovní péče, špitály a školy.

Středověká migrace členů Řádu německých rytířů z durynské provincie do Pruska a Livonska

Paralelně s výše uvedeným projektem se tento projekt zaměřuje na prosopografický výzkum řádových členů z durynské provincie a jejich migrace do Pruska a Livonska (tj. do Pobaltí). Hlavními tématy jsou kariérní postup a evropské společenské kruhy od 13. do 16. století. Zejména ve 14. století pocházela třetina řádových rytířů z území durynské provincie, což ukazuje na širší význam regionu Chebska a Fojtska jako důležitého uzlu pozdně středověkých mezinárodních sítí.